

Huvudman

Sigtuna kommun
kontaktcenter@sigtuna.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Tingvallaskolan i Sigtuna kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Sigtuna kommun en anmärkning avseende brister rörande anmälan av kränkande behandling samt tillgång till studie- och yrkesvägledning. Sigtuna kommun ska senast den 15 februari 2023 vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra anpassningar och särskilt stöd och plan mot kränkande behandling.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2022 inlett en tillsyn av Tingvallaskolan i Sigtuna kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Tingvallaskolan följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd, anmälan av kränkande behandling, plan mot kränkande behandling samt tillgång till studie- och yrkesvägledning.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 1 och den 2 juni 2022. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. elevakter inklusive åtgärdsprogram. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Anmälan vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av utredningen framgår att det förekommer att händelser som utgör kränkande behandling inte anmäls till rektorn. I intervju med lärare svarar samtliga lärare att alla kränkningar inte anmäls. En lärare berättar att denne ibland kan missa att lämna över ärenden till elevernas mentor om det skett något i korridoren med elever från andra klasser än lärarens egen. Läraren anger vidare att lärarna generellt är bra på att hantera och anmäla kränkningar som sker i den egna klassen. Läraren säger dock att lärarna inte alltid hinner överlämna information om kränkningar när det skett mellan elever från andra klasser. Något som samtliga lärarna instämmer i.

Rättslig reglering

Lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldiga att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete för att motverka kränkande behandling inte fullt ut uppfyller författningarnas krav. Av Skolinspektionens utredning framgår att lärare inte alltid anmäler då de får reda på att en elev anser sig vara kränkt och att rektorn därmed inte får kännedom om alla fall då elever upplevt att

de blivit kränkta. Skolinspektionen vill i sammanhanget framhålla att anmälnings-skyldigheten omfattar alla händelser där en elev upplever sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Det ska inte göras någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan den anmäls till rektorn respektive huvudmannen.

Studie – och yrkesvägledning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av utredningen framkommer att skolan visserligen har tillgång till en studie- och yrkesvägledare som är anställd centralt hos huvudmannen, men studie- och yrkesvägledare är inte aktiv ute på skolan och fungerar inte som stöd för lärare och övriga personalens studie- och yrkesorienterande insatser. Lärarna och rektorn uppger att eleverna huvudsakligen ges studie- och yrkesvägledning inom deras undervisning i SO-ämnena samt i svenskan, men det framkommer också att studie- och yrkesvägledaren inte informerar och vägleder elever på skolan inför den fortsatta utbildningen och yrkesinriktningen.

Rättslig reglering

Elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. (2 kap. 29 § skollagen.) Studie- och yrkesvägledaren, eller den personal som fullgör motsvarande uppgifter, ska informera och vägleda eleverna inför den fortsatta utbildningen och yrkesinriktningen och särskilt uppmärksamma möjligheterna för elever med funktionsnedsättning, och vara till stöd för den övriga personalens studie- och yrkesorienterande insatser (Förordning om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet SKOLFS 2010:37 (Lgr 22), 2.6 Skolan och omvärlden).

Skolinspektionens bedömning

Elever ska ha tillgång till personal med kompetens inom studie- och yrkesvägledning. Detta kan tillgodoses genom en studie- och yrkesvägledare eller av annan personal som fullgör motsvarande uppgifter.

Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att lärare ger viss studie- och yrkesvägledning, men att någon studie- och yrkesvägledare eller annan personal som fullgör motsvarande uppgifter, inte deltar i att informera och vägleda eleverna eller är till stöd för den övriga personalens vägledande insatser.

Sigtuna kommun uppfyller därmed inte författningarnas krav avseende tillgång till personal med kompetens inom studie- och yrkesvägledning.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Sigtunas kom-

muns verksamhet vid Tingvallaskolans uppfyller inte författningarnas krav vad gäller anmälan av kränkande behandling. Skolinspektionen konstaterar i detta sammanhang att det, trots att utredningen visar att alla händelser av kränkande behandling inte anmäls, finns ett system och rutiner på plats inom skolans verksamhet vad gäller anmälan av kränkande behandling. Utredningen visar således inte annat än att det finns ett arbete för att motverka kränkande behandling samt att händelser av kränkande behandling anmäls även om detta inte omfattar alla händelser som borde anmälas. Lärarna anger att de anmäler kränkningar som gäller elever i egna klassen, men inte alltid när det gäller elever i andra klasser. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre omfattande. Sigtuna kommuns verksamhet vid Tingvallaskolan uppfyller inte heller fullt ut författningarnas krav vad gäller tillgång till personal med kompetens inom studie- och yrkesvägledning. Skolinspektionen bedömer att bristen är mindre allvarlig, då eleverna får viss studie- och yrkesvägledning av lärarna.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolinspektionens utredning framkommer inte annat än att elever som befaras inte nå de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas som minst ska uppnås ges stöd i form av extra anpassningar. Av Skolinspektionens utredning framkommer inte heller annat än att elever som befaras inte komma att nå de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas som minst ska uppnås, trots att eleverna getts stöd i form av extra anpassningar, anmäls till rektorn. Vidare framkommer att rektorn ser till att utredningar startas för de elever som anmälts på detta vis. Lärare och representanter för elevhälsan uppger vid intervju att uppföljning av åtgärdsprogrammen sker och de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av vid stickprov har innehållit uppgift om vem som ansvar för uppföljningen och när det ska ske. Rektorn, lärare och elevhälsan uppger att rutinen vid en utredning är att både elev och vårdnadshavare ska vara delaktiga och att eleven och elevens vårdnadshavare får information om beslutet om åtgärdsprogram och det särskilda stödet som beslutats. Samråd med elevhälsan sker vid utredning av elevers behov av särskilt stöd.

Rättslig reglering

Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 3 kap 7 § skollagen, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen (3 kap. 5 § skollagen). Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven

uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 7 § skollagen). Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas (3 kap. 9 § första stycket skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har inför Skolinspektionens tillsyn inkommit med dokumentation. Skolinspektionen har tagit del av skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling. Rektorn och intervjuade lärare uppger att planen mot kränkande behandling är upprättad och följs upp. Elevhälsans representanter uppger vidare att eleverna har möjlighet att påverka planen genom elevrådet.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (6 kap. 8 § skollagen).

Av 2 § förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling ska en sådan plan som avses i 6 kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av Erik Almqvist

Johan Duvdahl har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även Maria Klasson medverkat.